

Elektromos és elektronikai termékek termékdíj-mentessége

Jelen cikk az elektromos és elektronikai berendezések mentességi követelményeinek értelmezésében igyekszik útmutatóul szolgálni.

A termékdíjas szabályozás átmeneti időszakot követően általános jelleggel fogalmazta meg az elektromos és elektronikai berendezések hulladékainak visszavételéről szóló 264/2004. (IX. 23.) Korm. rendeletben meghatározott feltételek teljesítésének követelményét, mint mentességi feltételt. Korábban egyes termékkörök esetében a termékdíjas szabályozás írt elő mentességi feltételeket.

Az elektromos és elektronikai berendezések hulladékainak visszavételéről szóló 264/2004. (IX. 23.) Korm. rendelet a termékdíjas szabályozás szempontjából is lényeges termékhez kapcsolódó követelményrendszert állít fel.

Képletesen bemutatva: adott az elektromos és elektronikai berendezések halmaza, amelyre vonatkozóan visszavételi kötelezettséget ír elő a szabályozás. Ezt a halmazt kizárólag műszaki paraméterekkel fogalmazza meg a jogszabály. Ezen a halmazon belül azonban megkülönböztet két kisebb halmazt:

- a háztartási elektromos és elektronikai berendezések részhalmazát valamint
- nem háztartási berendezés-kategória részhalmazát.

Ezen részhalmazok meghatározásához már szükség van a kereskedelmi vámtarifa áruosztályozási szabályainak ismeretére, mivel a szabályozás vámtarifaszámokkal azonosítva határozza meg az ide tartozó termékeket. Mindkettő részhalmaz része az elektromos és elektronikai berendezések halmazának, ezért vonatkozik rájuk a visszavételi kötelezettség, de ezen túlmenően begyűjtési kötelezettséget is meghatároz a jogszabály.

A kötelezettségeknek azonban a visszavételi, illetve begyűjtési kötelezettségekkel még nincs végük a mi szempontunkból, hiszen ezen tevékenységek célja (mint ahogyan a jogszabály célja is), a hasznosítás.

Ennek megfelelően az elektromos és elektronikai berendezések hulladékainak visszavételéről szóló 264/2004.(IX.23.) Kormányrendelet előír a visszavett és begyűjtött elektromos és elektronikai berendezésekre kategóriánként, hasznosítási követelményeket. Magyarán az elektromos és elektronikai berendezések kategóriáin belül összeadódik a két részhalmaz begyűjtésből, és a visszavett (akár a két részhalmazon kívül eső) berendezésekből származó hulladékmennyisége. Így a visszavett és a begyűjtött hulladékmennyiségre ír elő kategóriánként hasznosítási követelményeket a jogszabály. A hasznosítási követelmények megadása során az újrafeldolgozás kiemelésre került.

A termékdíjas szabályozás nem terjed ki az összes elektromos és elektronikai berendezés kategóriára. A mentességi feltétel a termékdíj törvény és a törvény végrehajtásáról szóló miniszteri rendeletben meghatározott elektromos és elektronikai berendezés kategóriákra meghatározott begyűjtési arány teljesítése, valamint a begyűjtött hulladékra előírt hasznosítási (ezen belül az újrafeldolgozási) követelmények teljesítése. A begyűjtött hulladék hasznosításra nem kerülő részének ártalmatlanításáról gondoskodni kell, ez éppolyan feltétele a mentességnek, mint a hasznosítás. A termékdíjas szabályozás a visszavételi kötelezettség teljesítését nem teszi a mentesség feltételévé, azonban a törvény végrehajtásáról szóló miniszteri rendeletben meghatározásra kerülő elektromos és elektronikai berendezések köre szélesebb, mint a háztartási elektromos és elektronikai berendezések halmaza, valamint a nem háztartási berendezés-kategória halmaza.